

Temps era Temps
Josep Bayerri Raga

CÀRITAS, AL LÍMIT DE LES POSSIBILITATS

El passat 3 de setembre es va lliurar al Banc dels Aliments de l'Arxiconfraria de la Verge de la Cinta el premi "Dona'm la Ma". El Banc del aliments tortosí fa recollides setmanals entre establiments de venda de menjar, que l'any passat totalitzaren 23 tones. La distribució es fa a través de la Creu Roja i Càritas. Justament aquest cap de setmana Càritas ha organitzat una recollida d'aliments a les portes dels supermercats tortosins.

Les diferents confessions religioses sempre han realitzat funcions assistencials i d'ajut als pobres, als malalts i als desvalguts. Fins a meitats del segle XX aquestes tasques estaven a càrrec de congregacions específicament dedicades a socórrer als necessitats; les Germanes de Sant Vicent de Paul o les Germanetes dels Pobres són les més conegudes. A finals de la Segona Guerra Mundial, davant les necessitats derivades de la tragèdia, des de l'església catòlica es creen institucions no estrictament religioses que incorporen molts seglars. El 1946 naixia a França "Securs Catholique" per ajudar a les víctimes de la conflagració i l'any següent a Espanya es posava en marxa Càritas. La visió d'aquestes organitzacions s'adreçava a intentar resoldre els problemes de carències assistencials immediates a l'interior dels propis països que aleshores eren moltes. A meitats dels anys seixanta Europa, ja recuperada dels problemes de la Guerra, comença a girar els ulls cap als països pobres d'Amèrica i Àfrica, el "Tercer Mon". Molts pensaven que la pobresa al mon occidental estava ja del tot eradicada i calia orientar els esforços en altres direccions. Naixerien noves institucions com Intermon, "Justícia i Pau" o "Mans Unides", entre altres, per donar suport al desenvolupament.

A partir de mitjans dels vuitanta, però, començà a esclatar la crisi econòmica i social als països desenvolupats. Al voltant de les grans ciutats europees s'han anat consolidant corones de pobresa i marginació que conduïen també a la fam. Així naixeria el primer banc dels aliments el 1984 a Paris i dos anys després a Barcelona. Durant els darrers anys molta gent s'ha vist obligada a acudir a l'ajut de les institucions d'assistència. Es la nova pobresa. Gent que han portat una vida normalitzada i mai s'havien trobat amb aquesta situació. La crisi els ha conduït a perdre el treball, la casa, sense recursos i en alguns casos sense família. Cada cop hi ha més persones, algunes conegudes a la ciutat i que fins feia poc havien viscut a la bombolla del consum i el benestar i ara, amb vergonya i sensació de derrota, acudeixen a demanar aliments. La pobresa esta novament present al mon teòricament ric.

A Tortosa es torna als anys immediats al final de Guerra Civil quan hi havia gent vivint en coves pels entorns de la ciutat, molts demanant caritat a la porta de les esglésies i pels carrers i esperar per un tros de pa era normal. Durant els anys quaranta havia existit un menjador per als pobres a càrrec de l'organització estatal "Auxilio Social", situat al barri del Rastre a l'edifici que fou escorxador al segle XIX. Ara se'n ha creat un de nou, que es proveeix en part dels productes arribats a partir del Banc del Aliments però que, per la gran afluència de gent necessitada, es veu obligat a comprar-ne més per poder atendre a tothom. L'any 1995 arribaven a Tortosa les Germanes Filles de la Caritat que obriren la casa d'acollida al barri de Santa Clara. Els darrers dies es noticia la gran afluència de temporers, procedents dels països africans subsaharians que fan cap a la zona de l'Ebre pensant que trobaran feina a la campanya de recollida dels cítrics. Tant les cooperatives com les empreses comercialitzadores o la mateixa unió de pagesos ja han anunciat que no hi haurà feina per tots o que serà per pocs dies. Mentre,

aquestes persones deambulen pels carrers del casc antic de Tortosa sense saber ben bé a qui acudir a la recerca de lloc on aixoplugar-se i un mínim d'aliments per a subsistir. A mesura que s'atansen els dies de més fred creix la preocupació. La casa d'acollida està al límit i la demanda d'aliments també ja que, a més del menjador es reparteixen paquets de menjar a les famílies necessitades de la ciutat. Càritas es veu desbordada i la necessitat de trobar respostes solidàries entre la ciutadania es cada vegada més urgent.

Foto: De la casa d'acollida.